

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Regie Migratieketen

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
15 februari 2024

Ons kenmerk
5193801

nota

Beslisnota bij Kamerbrief Schaderegeling gemeente
Westerwolde

1. Aanleiding

Voor behoud van het draagvlak voor opvang, is het van blijvend belang om overlastgevend en crimineel gedrag gericht aan te pakken. Overlast door asielzoekers ondermijnt het draagvlak. Er ligt met een nationale aanpak een stevig pakket aan landelijke en lokale maatregelen om overlast te voorkomen en aan te pakken. In de gemeente Westerwolde wordt veel overlast ervaren door inwoners en ondernemers. Doordat het aanmeldcentrum in Ter Apel het enige aanmeldcentrum in Nederland is met een aanloopfunctie, is toegezegd een tijdelijke schaderegeling te treffen zodat de schade van inwoners en ondernemers, veroorzaakt door overlast door asielzoekers (gedeeltelijk) wordt vergoed. Ook zal een incidenteel bedrag beschikbaar worden gesteld aan de gemeente Westerwolde om aanvullende preventieve maatregelen te treffen in het winkelgebied. De Kamer wordt met deze brief geïnformeerd over de huidige stand van zaken omtrent het treffen van deze regeling.

2. Geadviseerd besluit

Kennisnemen van inhoud en instemmen met verzenden van deze brief.

3. Kernpunten

De tijdelijke regeling is een pilot voor de duur van twaalf maanden. De regeling gaat in vanaf het moment dat verzoeken daadwerkelijk door de ondernemers en inwoners van de gemeente Westerwolde kunnen worden ingediend, dus het moment dat het digitale loket operationeel is. Dat zal zo spoedig mogelijk zijn. De schades die vanaf 1 januari 2024 zijn opgelopen, kunnen totdat de regeling in werking treedt ingediend kunnen worden bij de gemeente Westerwolde. De regeling zal zo spoedig mogelijk in werking treden. Er wordt een extern bureau ingehuurd om het digitale loket op een eigen website te operationaliseren en beheren, alwaar de verzoeken kunnen worden ingediend. Zij zullen de verzoeken in behandeling nemen en beoordelen en ook zorgdragen voor de uitbetaling aan de verzoeker. Het kader voor de beoordeling van deze aanvragen is opgesteld in samenwerking met de gemeente en het COA. Het externe bureau zal ook het contactpunt voor de inwoners en ondernemers zijn voor eventuele vragen over het indienen van een verzoek of een reeds ingediend verzoek. De schades van 2022 en 2023 zijn en worden reeds door de gemeente Westerwolde verwerkt en afgehandeld. Overeengekomen is dat deze kosten worden gedeclareerd bij JenV. JenV monitort periodiek in gezamenlijkheid met het COA

en de gemeente de voortgang van de behandelde aanvragen en ingewilligde verzoeken. De Kamer zal worden geïnformeerd over de voortgang van de tijdelijke regeling. Na afronding van de pilot zal worden geëvalueerd of deze maatregel lokaal heeft bijgedragen aan de aanpak van de ervaren overlast door inwoners en ondernemers, en hoe zich dit verhoudt tot de Spreidingswet en andere bestaande wettelijke (on)mogelijkheden.

Er wordt reeds sinds de zomer van 2022 extra beveiliging ingezet in het winkelgebied van Ter Apel om overlast door asielzoekers zoveel als mogelijk te voorkomen. Deze beveiliging zal in het kader van preventie worden aangescherpt. Voorts wordt een incidenteel bedrag aan de gemeente Westerwolde beschikbaar gesteld om nadere preventieve maatregelen te treffen in het winkelgebied en overlast door asielzoekers te voorkomen.

4. Toelichting

4.1 Politieke context

Ter Apel is het enige aanmeldcentrum in Nederland met een aanloopfunctie. Dit maakt dat de gemeente al enige tijd te maken heeft met overlast. Hoewel flink wordt ingezet om de overlast in de gemeente aan te pakken, ervaren de ondernemers en inwoners nog steeds veel last van de overlast door asielzoekers. Zodoende is in bestuurlijke gesprekken tussen SJenV, de gemeente en het COA overeengekomen dat een schadefonds wordt ingericht voor de ondernemers en inwoners die schade hebben geleden, zodat deze (gedeeltelijk) wordt vergoed.

4.2 Krachtenveld

Het COA en de gemeente Westerwolde zijn betrokken bij de afstemming over de inhoud. Er is ambtelijk afstemming geweest en ambtelijk akkoord.

4.3 Communicatie

Via de communicatielijnen van de gemeente wordt de inhoud van de brief gedeeld met de ondernemers uit de gemeente Westerwolde.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Regie Migratieketen

Datum
15 februari 2024

Ons kenmerk
5193801